

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Základní snahou vedení školy je, aby v poměrně malém a příjemném prostředí panovala rodinná atmosféra přátelství a úcty mezi dětmi, učiteli, dalšími zaměstnanci, rodiči a všemi, kteří školu navštíví.

Školní vzdělávací program Tyršovy základní školy nabízí dětem široké možnosti rozvíjení jejich talentu, je stručným shrnutím obsahu výuky ve všech vzdělávacích oblastech a předmětech.

Od 6. ročníku škola 14 let nabízí dětem možnost vzdělávat se ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a informatiky, díky kterým školu navštěvuje i mnoho dětí z celého Brna a přilehlého okolí. Od školního roku 2011/12 jsme rozšířili stávající zaměření o dva další hlavní předměty český jazyk a anglický jazyk a vytvořili tak zaměření studijní. Důvodem je skutečnost, že původní zaměření již není nadstandardní, jak tomu bývalo v minulých letech. Díky rozmachu výpočetní techniky a možnosti vytvořit si vlastní ŠVP již informatiku nabízejí v určité míře všechny školy a matematika sama o sobě nestačí. V dnešní době, kdy je velký zájem o studium na střední škole, je nesmírně důležité, aby žáci na základní škole měli možnost získat kvalitní základy vzdělání, které jim umožní na nich při dalším studiu stavět. Z tohoto důvodu jsme posílili hodinovou dotaci těchto předmětů a vytvořili nové zaměření naší školy a to zaměření na český a anglický jazyk, matematiku a informatiku. Díky variabilitě školního vzdělávacího programu se mohou na studium na střední škole kvalitně připravit rovněž žáci ve třídách bez zaměření.

Pro děti bez studijních ambicí nabízí školní vzdělávací program volbu předmětů, v nichž se žáci nemusí věnovat náročnému učivu, ale spíše prakticky zaměřeným činnostem.

Díky modernímu vybavení školy získají všichni žáci kvalitní základy nejen v ovládnání, ale i praktickém využívání moderních informačních technologií. Měli by se stát moderními občany našeho státu s dobrou úrovní „informační gramotnosti“.

Snahou školy je rozvíjet žáky po všech stránkách. Kromě hlavních předmětů, které mají „zelenou“ už díky profilaci školy, je žákům nabízen kvalitní program i v ostatních předmětech. Tento program bývá často realizován formou nejrůznějších projektů, případně vytvářením výukových bloků.

V hodinách výtvarné výchovy a praktických činností se děti věnují také úpravám interiéru školy. Každého návštěvníka školní budovy jistě upoutají malby na stěnách, velkoplošné nástěnné projekty či nejrůznější modely umístěné na chodbách školy. Vše to jsou díla žáků vytvořená v běžných hodinách.

V duchu odkazu Miroslava Tyrše, jehož jméno se objevuje v čestném názvu školy (k němu se škola vrátila při příležitosti 70. výročí jejího založení) se žáci i zaměstnanci věnují sportu v nejrůznějších podobách. Žáci se v rámci výuky často zúčastňují nejrůznějších sportovních soutěží, ve kterých dosahují dobrých výsledků, další soutěže si navzájem organizují. Hojně navštěvovány jsou také nepovinné předměty a kroužky se sportovním zaměřením.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Rámcový vzdělávací program pro základní školy formuluje sedm základních klíčových kompetencí, které by měly být po celou dobu povinné školní docházky cílevědomě a soustavně rozvíjeny v maximální možné míře u všech žáků. V Tyršově základní škole proto všichni zaměstnanci školy používají následující postupy, metody a formy práce, kterými se snaží děti co nejlépe připravit pro následující život:

Klíčové kompetence	Postupy, metody a formy práce
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáka k samostatnému vyhledávání a třídění informací k danému tématu; k tomu, aby se nespokojil s jediným zdrojem informací, ale aby si ověřoval pravdivost přijatých informací. • Vytváříme situace, ve kterých musí žák prokázat schopnost porozumět textu. • Ve výuce zřetelně odlišujeme učivo základní a rozšiřující. • Vedeme žáky k tomu, aby jejich písemný projev byl čitelný a vhodně strukturovaný tak, aby mohl sloužit jako učební pomůcka. • Předkládáme žákům úkoly adekvátní jejich možnostem, abychom na jedné straně posílili jejich potřebu po hlubším a dlouhodobém vzdělávání, ale na druhé straně jim jej neznechutili. • Dáváme žákům možnost, aby se učili tím, že učí druhé. • Učíme žáky vyhledat chybu a poučit se z ní.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • Předkládáme žákům takové úkoly, které umožňují kreativní či originální řešení. • Dbáme na rozvoj žákova konkrétního i abstraktního uvažování s přihlédnutím k jeho možnostem. • Vedeme žáka k tomu, aby si dokázal stanovit pořadí úkolů dle jejich důležitosti. • Při řešení problémových úkolů se nespokojujeme se zkratkovitými přístupy, ba naopak vyžadujeme logická řešení založená na důkladné analýze. • Učíme žáky předcházet vzniku některých problémů, které je budou potkávat či by je případně mohly potkat nejen ve škole, ale i v životě.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky k tomu, aby užívali český jazyk jako nástroj poznání a myšlení a dbali na jeho rozvíjení a o totéž se pokoušeli i v jazycích cizích. • Vytváříme atmosféru, ve které žáci dokáží své názory, potřeby i případný nesouhlas vyjádřit adekvátním způsobem. • Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky • Do výuky zařazujeme diskusi, při které dbáme na dodržování základních pravidel (naslouchání, role moderátora apod.). • Umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce na širším fóru; dbáme na srozumitelnost prezentace.
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • Diferencujeme úkoly vhodné pro samostatnou i pro skupinovou práci tak, aby si žák uvědomoval klady a zápory obou forem práce a aby dokázal pro zadaný úkol vybrat vhodnější. • Jednáme s žáky tak, aby získávali zdravý přístup k autoritám, tj. vztah založený na partnerství a zároveň na respektu a úctě. • Vedeme žáky k tomu, aby své emoce vyjadřovali svobodně a vhodným způsobem a aby vhodným způsobem přijímali emoce druhých. • Posilujeme v žácích pocity empatie vedoucí k nezištné pomoci druhým. • Vyžadujeme od žáků respekt k výsledkům práce druhých. • Vedeme žáky ke zdravému sebevědomí; k poznání, využití a rozvoji jejich silných i slabých stránek. • Učíme žáky zastávat různé role v pracovní skupině. • Vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel. • Vedeme žáky ke kvalitnímu využívání volného času. • Snažíme se preventivně působit proti vzniku nejrůznějších závislostí.

<p>Kompetence občanské</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dáváme žákům prostor pro obhajobu vlastního názoru, avšak vyžadujeme respekt k názorům druhých. • Seznamujeme žáky s jejich povinnostmi i právy na nejrůznějších úrovních (škola, město, stát, ...), vyžadujeme dodržování z obou stran. • Podporujeme spolupráci s obcí a dalšími složkami státní správy a samosprávy. • Posilujeme pocit sounáležitosti k a zodpovědnosti za sociální skupiny, jejichž je žák součástí (např. rodina, škola, město, stát, civilizace). • Vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní i svěřený majetek. • Zařazováním vhodných projektů se snažíme vést žáky k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí. • Vedeme žáky k aktivnímu postoji proti zlu v nejrůznějších podobách.
<p>Kompetence pracovní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáka k efektivnímu a zodpovědnému využití času k práci i odpočinku. • Trváme na dodržování hygienických návyků. • Vyžadujeme, aby žák přicházel do výuky vybaven vhodnými pomůckami. • Seznamujeme žáky s využitím vhodných nástrojů, pomůcek, materiálů; zásadní důraz klademe na zvládnutí a využití informačních technologií. • Pomáháme žákům získat představu o možnostech jejich uplatnění na pracovním trhu. • Za dobře odvedenou práci pochválíme. • Přístupem k plnění vlastních pracovních povinností – svou svědomitostí a dochvilností dáváme žákům příklad správné pracovní morálky.
<p>Kompetence digitální</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učíme žáka ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. • Učíme jej získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. • Vedeme žáka k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Vedeme jej k tomu, aby využíval digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. • Seznamujeme jej s významem digitálních technologií pro lidskou společnost, ukazujeme mu nové technologie, učíme jej kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání. • Učíme žáka předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních. • Vedeme žáka k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednal eticky.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou považováni žáci, kteří potřebují k naplnění svých vzdělávacích možností poskytnout podpůrná opatření. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme podpůrná opatření podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory v oblasti metod výuky, organizace výuky a zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, u nichž je možné prostřednictvím drobných úprav dosáhnout zlepšení.

Plán pedagogické podpory (PLPP) zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory, kterých chceme se žákem dosáhnout a způsobu vyhodnocování jeho naplňování. PLPP sestavuje za asistence výchovného poradce třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a má písemnou podobu. Hotový PLPP projedná TU a pracovníci Školního poradenského centra se zákonnými zástupci žáka, kteří PLPP podepíší.

Po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. V případě, že podpůrná opatření nestačila, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Z vyšetření v poradenském zařízení obdrží škola Doporučení pro vzdělávání žáka, kde bude uveden stupeň podpůrných opatření a doporučení pro práci se žákem.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka. Každé Doporučení pro vzdělávání projednají pracovníci Školního poradenského centra a třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Zákonní zástupci podepíší **Informovaný souhlas (IS)**, který obsahuje souhlas s poskytováním podpůrných opatření, informace o důsledcích vyplývajících z poskytování podpůrných opatření a informace o organizačních změnách, které mohou nastat v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření.

Individuální vzdělávací plán (IVP) - pokud bude mít žák z PPP, nebo SPC doporučeno vzdělávání podle IVP, tak zákonní zástupci musí požádat školu o jeho vypracování. Vypracování a vzdělávání podle IVP bude probíhat na základě podepsaného písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání, časovém a obsahovém rozvržení, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka. IVP zpracovává za asistence výchovného poradce třídní učitel na základě doporučení poradenského zařízení ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a má písemnou podobu. Individuální vzdělávací plán je otevřený dokument, který může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. IVP musí být vypracován a projednán se zákonnými zástupci žáka do 1 měsíce od doručení doporučení z poradenského zařízení. Projednává ho s nimi výchovný poradce spolu s třídním učitelem.

Jako **podpůrná opatření** pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- v oblasti metod výuky:
  - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
  - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
  - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
  - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- v oblasti organizace výuky:
  - střídání forem a činností během výuky
  - u mladších žáků využívání skupinové výuky
  - postupný přechod k systému kooperativní výuky
  - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče (v případě potřeby).

Vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (LMP)

U žáků s LMP s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně lze provést úpravy vzdělávacích obsahů na základě doporučení školského poradenského pracoviště. Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy, nebo celý vzdělávací obsah lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodické podpory na Metodickém portále rvp.cz.

Obecné podmínky školy pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně pedagogickými centry, či zdravotnickými zařízeními (diagnostika, doporučení pro výuku, úprava školního prostředí, příprava na budoucí povolání)
- připravenost učitelů na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- úzká spolupráce vyučujících se Školním poradenským centrem
- vhodná organizace výuky
- individuální práci s žákem a respektování jeho pracovního tempa
- užívání speciálních metod a forem práce
- respektování zvláštností a možností žáků
- při výuce a hodnocení zohledňování stupně podpůrných opatření
- širší možnosti sportovního vyžití k uvolnění psychického a fyzického napětí
- vytvoření optimálního pracovního prostředí
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- umožnění používání vhodných kompenzačních, relaxačních a didaktických pomůcek
- vypracování individuálních vzdělávacích plánů, jejich dodržování a vyhodnocování
- v případě potřeby zajištění asistenta pedagoga

V naší škole začleňujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd. Speciální pedagog vytváří skupinky žáků, se kterými pracuje individuálně.

Vzhledem k tomu, že naše budova patří mezi památkově chráněné objekty, nejsme a pravděpodobně ani nebudeme školou bezbariérovou. Proto integrace žáků s některými formami zdravotního postižení by byla v naší škole velmi obtížná.

Poskytování poradenských služeb

Poradenské služby v naší škole zajišťuje Školní poradenské centrum (ŠPC), které tvoří výchovný poradce, školní psycholog, školní speciální pedagogové, metodik prevence, sociální pedagog, kariérový poradce a školní asistenti. Činnost ŠPC koordinuje vedoucí ŠPC, která je zároveň pověřena spoluprací se školskými poradenskými zařízeními. Dále poradenské služby zajišťují třídní učitelé, školní psycholog a speciální pedagog ve spolupráci s vedením školy.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství zákonným zástupcům žáka v oblasti výchovy a vzdělávání, styly a strategie učení, postupy při neprospěchu žáka, prevence školní neúspěšnosti
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů
- poradenství v obtížných životních situacích žákům i jejich zákonným zástupcům v souvislosti s výukou
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- kariérové poradenství, vhodná volba dalšího vzdělávání
- podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků
- poskytování informací o službách dalších poradenských zařízení a spolupráce s nimi
- metodická podpora učitelům v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech

Výchovný poradce poskytuje konzultační hodiny pro žáky a jejich zákonné zástupce. Pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje komunikaci mezi zákonnými zástupci, učiteli a žáky. Nabízí individuální pohovory zákonným zástupcům v souvislosti s výchovou a péčí o děti. Je v kontaktu s odděleními péče o dítě příslušných úřadů městských částí, pedagogicko-psychologickými poradnami, středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry, Policií ČR a dalšími organizacemi. Poskytuje konzultace a metodickou podporu učitelům při práci s žáky s SPU. Dále zajišťuje kariérové poradenství a informovanost žáků a rodičů týkající se přijímacího řízení na SŠ.

Školní psycholog vykonává činnosti konzultační, poradenské, diagnostické, metodické a informační, pracuje se žáky, pedagogy i rodiči. Dokumentaci o svých činnostech vede v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů a etickým kodexem školního psychologa. Spolupracuje se specializovanými školskými a dalšími poradenskými zařízeními, dále se zařízeními a institucemi zdravotnickými a sociálními, s orgány státními i nestátními s organizacemi péče o děti a mládež apod.

Školní speciální pedagog vykonává činnosti zaměřené na odbornou podporu integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a všech ostatních žáků, kteří potřebují speciálně pedagogickou podporu a péči založenou na krátkodobých či dlouhodobých podpůrných opatřeních. Provádí depistážní, diagnostické a intervenční činnosti.

Školní metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým sborem „Minimální preventivní program“ a „Krizový plán“ pro daný školní rok a koordinuje jeho realizaci. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat. Odpovídá za každoroční aktualizaci plánu preventivních aktivit školy, ve spolupráci se všemi členy sboru i vedením školy zajišťuje jejich přípravu a průběh. Součástí jeho práce je spolupráce se školním psychologem a výchovným poradcem v případě podezření na negativní chování žáka ve smyslu sociálně patologických rizik, a to jak pro žáka samotného nebo pro jeho okolí. V rámci prevence škola pomáhá dětem i v organizování volného času nabídkou zájmových kroužků mimo vyučování.

Sociální pedagog vytváří podmínky pro navázání kontaktu a pomáhajícího vztahu s rodinami v oblasti vzdělávání, zprostředkovává přípravu na vyučování a vytváří lepší podmínky pro domácí přípravu žáků. Pracuje s jedinci v sociální oblasti, u žáků rozvíjí oblast osobnostní a sociální výchovy. Taktéž pracuje s třídními kolektivy a utužuje pozitivní klima třídy.

Školní asistent poskytuje základní nepedagogickou podporu přímo v rodině při spolupráci s rodiči, a to při přípravě na vyučování, spočívající např. v pomoci s organizací času, práce a s úpravou pracovního prostředí, motivaci k učení, poskytování formativní zpětné vazby žákovi, podporu při přípravě na školní práci. Tyto činnosti provádí školní asistent pouze se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka. Zprostředkovává komunikaci s rodinou a školou spočívající např. v aktivitách vedoucích k zajištění pravidelné školní docházky žáků, porozumění rodinnému prostředí žáků a zajištění přenosu informací mezi školou a rodinou; zprostředkovává rodině informace o školní úspěšnosti žáka, případně o potřebě s žákem pracovat. Pomáhá v překonávání bariér mezi školou a rodinou, které mohou vyplývat z odlišných životních podmínek žáka nebo odlišného kulturního prostředí. Pomáhá při rozvoji mimoškolních a volnočasových aktivit. Pomáhá v zajišťování výjezdů školy (školy v přírodě apod.), a s organizační podporou pedagogických pracovníků při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Poskytuje organizační činnosti při zajištění školního stravování pro žáky (komunikace se školní jídelnou a rodiči při organizaci vhodné doby ke stravování apod.), podpora dětí a žáků při manipulaci s pomůckami, při podpoře soběstačnosti a motivaci ke vzdělávání. Podporu žákům poskytuje vždy za přítomnosti pedagogického pracovníka. Poskytuje podporu učitelům při administrativní a organizační činnosti učitele ve vyučování i mimo vyučování: podle potřeb učitele školní asistent zajišťuje i podpůrné administrativní a organizační činnosti. Tyto podpůrné činnosti nejsou hlavní pracovní náplní asistenta. Účelem asistentovy podpory v oblasti administrativních a organizačních úkonů je, aby učitel získal více času na vlastní individuální práci s žáky.

3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka je považován žák, který při adekvátní podpoře vykazuje vysokou úroveň v jedné či více oblastech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně v celém okruhu činností.

Zjišťování mimořádného nadání provádí školské poradenské zařízení a vzdělávání probíhá podle **Individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**. IVP obsahuje závěry doporučení školského poradenského zařízení, údaje o způsobu poskytování individuální péče, vzdělávací model mimořádně nadaného žáka a seznam doporučených pomůcek. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a je sestaven a projednán se zákonnými zástupci žáka nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Může být doplňován a upravován i v průběhu školního roku. Součástí je i termín vyhodnocení naplňování IVP. Poskytování vzdělávání podle IVP se uskutečňuje na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Naše škola se snaží rozvíjet talent a nadání všech žáků. Výuka v hodinách bývá organizována tak, aby úroveň úkolů umožňovala rozvoj nadaným žákům.

Na druhém stupni jsou nadaní žáci soustředěni ve třídách s rozšířenou výukou matematiky, informatiky, českého a anglického jazyka, ve kterých u většiny žáků cítíme vyšší vnitřní motivaci ve všech předmětech, čímž je vytvářen prostor pro rychlejší pracovní tempo, hlubší porozumění učivu a zařazování nadstandardních témat.

Nadaní žáci mohou rozvíjet svůj talent účastí v různých školních soutěžích, ze kterých je možné postoupit do dalších kol. Rovněž jsou jim svěřovány významné úkoly při celoškolských projektech.

Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje škola s pedagogicko- psychologickou poradnou a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP. Nadanému žákovi pak učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá úrovni jeho dovedností, a v oblasti jeho nadání je intenzivně rozvíjí. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

3.5 Začlenění průřezových témat

Pokrytí průřezových témat je ve ŠVP zajištěno všemi možnými způsoby. Některá průřezová témata jsou nabízena jako samostatný předmět, část je zajištěna formou projektů, ostatní jsou integrována do výuky běžných předmětů.

3.5.1 Samostatné předměty

Ve ŠVP jsou začleněny předměty Osobnostně-sociální výchova (v 8. ročníku) a Mediální výchova, Environmentální výchova a Finanční gramotnost (v 9. ročníku). Další informace jsou ve ŠVP a v charakteristikách předmětů.

3.5.2 Projekty a tradice školy

Součástí ŠVP je několik třídních, ročníkových či celoškolských projektů a tradic školy, ve kterých jsou dětem nenásilnou formou vštěpovány poznatky z oblastí zasahujících několik nebo všechna průřezová témata.

Adaptační kurz pro 6. ročník

Vzhledem k tomu, že od 6. ročníku přicházejí do školy noví žáci, pořádáme vždy v září seznamovací školu v přírodě, která je zaměřena na vzájemné poznávání, respekt vůči druhému a posilování vztahů v nově vzniklém třídním kolektivu. Výuka probíhá ve skupinách a má netradiční obsah, zaměřený na poznávání nových spolužáků i sebe sama a posilování přátelských vztahů ve třídě. V odpoledních hodinách pořádají sami žáci nejrůznější aktivity.

Netradiční zápis do budoucí 1. třídy

Zápis do budoucí první třídy probíhá již několik let ve dvou dnech. V pátek odpoledne se na podobě zápisu výrazným způsobem podílejí jak učitelky 1. stupně a vychovatelky ŠD, tak především žáci osmého ročníku, kteří budoucím prvňáčkům chystají prohlídku školy převlečení za pohádkové postavy a nenásilnou formou vedou děti k tomu, aby předvedly své znalosti, dovednosti a návyky.

Začátek a konec školního roku

Začátek i konec školního roku jsou velmi zásadní okamžiky, někdo se těší v září do školy, jiní se těší v červnu z ní. Na naší škole se to snažíme zpříjemnit jak nově příchozím, tak i těm v červnu odcházejícím. Obě slavnostní akce se tradičně konají na slavnostně vyzdobeném školním dvoře a jejich cílem je posílit rodinný charakter naší školy.

V den zahájení školního roku vítají prvňáčky u vchodu do školy „devátáci“, kteří jim předají pozornost na uvítanou a uvedou je na slavnostně vyzdobený dvůr. Tam čekají nachystané židle a pódium. Na něm jsou představeni všichni učitelé a zaměstnanci školy. Devátáci s prvňáčky spolupracují po celý školní rok a pořádají několik společných aktivit (společné čtení, výlety, apod.).

Den před koncem školního roku probíhá tamtéž loučení se starým školním rokem. Třídy si pro tuto příležitost připraví krátké vystoupení, následuje poděkování všem zaměstnancům za celoroční práci a odměnění žáků úspěšných v soutěžích a na sportovních akcích.

V den vysvědčení se prvňáčci přicházejí rozloučit s „devátáky“, kteří je na začátku školního roku vítali ve škole. Pro každého odcházejícího žáka mají připravený drobný dárek, který jim má připomínat naši školu. Vzápětí je vyprovodí ze školy.

Mikulášská nadílka

Mikulášskou nadílku připravují žáci devátých ročníků ve spolupráci se svými třídními učiteli a s učitelkami prvního stupně. Drobné sladkosti předávají „devátáci“ převlečení za Mikuláše, anděly a čerty. Mladší žáci jim předtím zpívají písničky nebo recitují básničky.

Vánoční akce

V předvánočním čase pořádáme různé akce, které navozují vánoční atmosféru a zapojují rodiče a přátele školy do její činnosti. Podle aktuální situace, časových a provozních možností pořádáme Vánoční jarmark, Vánoční dílničky, Rozsvěcení vánočního stromu s kulturním vystoupením, Vánoční besídky.

Dny otevřených dveří

Tradičním prvkem otevřenosti školy vůči veřejnosti jsou Dny otevřených dveří, které se konají v Tyršově základní škole čtyřikrát během každého školního roku. Děti i učitelé mají možnost demonstrovat před rodiči a ostatními návštěvníky svou práci.

Týden dětské radosti

Týden dětské radosti byl poprvé vyhlášen koncem června školního roku 1945/46 jako oslava návratu k normálnímu školnímu životu po celoročních opravách vážného poškození exteriéru a interiéru budovy, ke kterému došlo během osvobození Brna. Týden dětské radosti byl „tečkou“ za válkou a oslavou počátku nového života. Školní kronika vypráví, že v tomto týdnu žáci se svými učiteli chodili na výstavy, divadelní a filmová představení a na vycházky za město. Od 50. let se již kronika o těchto svátečních dnech nezmiňuje.

K plnému docenění původního postavení naší školy a významu starých tradic dochází až koncem 90. let. Tyršova obecná škola pokusná byla pro celou republiku školou vzorovou, neboť se v ní vyučovalo podle moderních výchovně-vzdělávacích metod již ve 30. letech, kdy vznikla – navíc byla první školou v Československu, kde se společně vzdělávali chlapci i dívky.

V posledním týdnu školního roku 2000/2001 byl poprvé znovu po 55 letech vyhlášen Týden dětské radosti s výše zmíněnou tradiční náplní, která však byla obohacena o sportovní využití. Vedle kulturních akcí chodí žáci se svými učiteli na koupaliště, je možnost pořádat nejrůznější třídní i mezitřídní soutěže a děti z 1. stupně mají tradičně svůj Sportovní den.

Týden dětské radosti je pro žáky odměnou za jejich celoroční náročnou práci a přispívá ke stmelení třídních kolektivů i školy jako celku. Jedná se o jakési přirozené a příjemné „nárazníkové pásmo“, kdy je dítě ještě se svými spolužáky a učiteli, ale užívá si s nimi v klidu a bez stresu, takřka v prázdninovém tempu.

Projektové dny

Každoročně se snažíme do běžné výuky zařazovat i celoškolní, příp. celostupňové projektové dny. V den vydávání pololetního vysvědčení probíhá projekt Barevné vysvědčení, kdy se každá třída „barevně sladí“ dle zadaného tématu. Všichni žáci pak hlasují o to, která třída zadání splnila nejlépe. Vítěz obdrží pololetní odměnu. Spolu s výdejem vysvědčení probíhá Den etikety, kdy se žáci seznamují hravou formou s pravidly etikety a etiky.

Dalším pravidelným projektem, který probíhá v každém pololetí, jsou projektové dny pro třídy 2. stupně.

Absolventská vystoupení

Žáci 9. ročníků si v posledním roce svého působení v naší škole vymyslí nebo vyberou z nabídky téma, které v období po přijímacím řízení na střední školy zpracují tak, aby jej mohli prezentovat před rodiči, učiteli a spolužáky v sále školy. Při přípravě prezentací jim pomáhá garant (učitel školy, který má dané téma na starosti). Výsledky své práce pak devátáci prezentují v sále školy nebo na školním dvoře a následně jsou také vyhlášeny tři nejlepší vystoupení daného školního roku.

3.5.3 Integrace průřezových témat do jednotlivých vyučovacích předmětů

Zbývající průřezová témata jsou začleněna do běžných předmětů. Jednoduchý přehled poskytuje následující tabulka, podrobnější popis vždy v tabulkách jednotlivých výukových obsahů ve sloupci Průřezová témata, mezipředmětové vztahy. Jednotlivá průřezová témata jsou v těchto tabulkových souborech zapsána formou zkratk, jejichž výčet uvádíme v abecedním pořádku: **EGS:** Výchova v evropských a globálních souvislostech, **ENV:** Enviromentální výchova, **MED:** Mediální výchova, **MUL:** Multikulturní výchova, **OSV:** Osobnostně-sociální výchova, **VDO:** Výchova demokratického občana a **MPV:** mezipředmětové vztahy – za touto zkratkou je vždy uvedena zkratka příslušného předmětu a heslovitě naznačena souvislost.

Průřezová témata - 1. stupeň

Průřezové téma	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	Čj Hv Vv	Čj Vv Hv	Čj Vv Hv	Čj Vv Hv	Čj Vv Hv
Sebezpečování a sebepojetí	Čj Hv ČS Vv	Čj Vv Hv ČS	Čj Vv Hv ČS	Čj Vv Hv	Čj Vv Hv
Seberegulace a sebeorganizace	Čj ČS Hv Tv Vv	Čj Vv Tv Hv ČS	Čj Vv Tv Hv ČS	Čj Vv Tv Hv ČS	Čj Vv Tv Hv ČS
Psychohygiena	Čj Hv Tv	Čj Tv Hv	Čj Tv Hv	Čj Tv Hv	Čj Tv Hv
Kreativita	Čj Hv Vv Pč	Čj Pč Hv Vv	Čj Pč Vv Hv	Čj Pč Vv Hv ČS	Čj Pč Vv Hv ČS
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Čj ČS	Čj ČS	Čj ČS	Čj ČS	Čj ČS
Mezilidské vztahy	Čj ČS Hv Tv	Čj Tv Hv ČS	Čj Tv Hv ČS	Čj Tv Hv ČS	Čj Tv Hv ČS
Komunikace	Čj M Tv Hv ČS Pč	Čj Pč M Tv Hv ČS	Čj Pč M Tv Hv ČS Aj	Pč M Tv Hv ČS Čj Aj	Pč M Tv Hv ČS Čj Aj
Kooperace a kompetice	Čj M Tv Hv ČS Vv Pč	Čj Pč Vv M Tv Hv ČS	Čj Pč Vv M Tv Hv ČS Aj	Pč Vv M Tv Hv Čj ČS Aj	Pč Vv M Tv Hv Čj ČS Aj
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj ČS Pč	Čj Pč ČS	Čj Pč ČS	Pč Čj ČS	Pč Čj ČS
Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
Občanská společnost a škola	Čj ČS	Čj ČS	Čj ČS	ČS Č	ČS Čj
Občan, občanská společnost a stát	ČS	ČS	ČS Hv	ČS Vv	Vv ČS
Formy participace občanů v politickém životě	ČS	ČS	ČS	ČS	ČS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	ČS	ČS	ČS	ČS	ČS

Průřezové téma	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
Evropa a svět nás zajímá	Tv	Tv Hv	Tv Hv Aj	Tv ČS Hv Aj	Tv Hv ČS Aj
Objevujeme Evropu a svět	Tv	Tv	Tv Aj	Tv ČS Vv Aj	Vv Tv ČS Aj
Jsme Evropané			Aj	ČS Aj	ČS Aj
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
Kulturní diference			Aj	Aj ČS Čj Hv	Aj Hv ČS Č
Lidské vztahy				Aj ČS Hv	Aj ČS Hv
Etnický původ				ČS Č	ČS Č
Multikulturalita	Pč	Pč	Pč	ČS Čj Hv Pč	Aj Pč Hv ČS Č
Princip sociálního smíru a solidarity	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
Ekosystémy	ČS Vv Pč	Pč Vv ČS	Pč Vv ČS	Pč Vv ČS M	Pč Vv M Hv ČS
Základní podmínky života	Tv	Tv ČS	Tv ČS	Tv ČS	Tv ČS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČS	ČS	ČS	ČS	ČS
Vztah člověka k prostředí	ČS Vv Pč	Pč Vv ČS	Pč Vv ČS	Pč Vv ČS Č	Pč Vv Čj ČS
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj ČS Tv M Pč	Čj Pč M Tv ČS	Čj Pč M Tv ČS	Pč M Tv Čj ČS Hv Aj	Pč M Tv Hv Čj ČS Aj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj M	Čj M	Čj M	M Čj	M Čj
Stavba mediálních sdělení				Čj	Čj
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj Hv	Hv Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti	Tv	Tv	Tv	Tv Čj Hv	Hv Tv Čj
Tvorba mediálního sdělení				Vv Čj	Vv Čj
Práce v realizačním týmu	ČS	ČS	ČS	Čj ČS	ČS Čj

Průřezová témata - 2. stupeň:

Průřezové téma	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání	Hv Ov PŘ Tv Vv	Ov Hv PŘ PČ VZ Tv Vv	PČ Ov Hv Ch PŘ VZ Tv Vv OSV	Ov Ch Hv PČ PŘ Tv Vv
Sebezpečování a sebepečování	M Hv Ov PČ W Tv	Ov Hv PČ VZ Tv Vv	Pr Čj Ov Hv VZ Tv Vv OSV	Ov Hv PČ Tv Vv
Seberegulace a sebeorganizace	Hv Ov PČ Tv Vv	Ov Hv PČ Tv Vv	Ov Hv PČ Tv Vv OSV	Ov Hv Ch PČ Tv Vv
Psychohygiena	Hv Tv Vv	VZ Hv Tv Vv	VZ Hv Tv Vv OSV	Hv Tv Vv
Kreativita	M Hv PŘ PČ Tv Vv	Hv PŘ PČ Tv Vv	Hv Ch PŘ PČ W Tv OSV	Hv Ch PČ W Tv PŘ
Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	M Ov Tv	Ov M VZ Tv	Ov VZ Tv OSV	Ov Tv
Mezilidské vztahy	Aj Hv Ov Tv	Aj Ov Hv M VZ Tv	Ov Aj Hv VZ Tv OSV	Aj Ov Hv Tv
Komunikace	Aj Hv Ov PŘ Tv W	Aj Ov Hv PŘ VZ Tv Vv	Ov Aj Hv PŘ Ch Tv VZ W OSV	Ov Ch Aj PŘ Tv Hv Vv
Kooperace a kompetice	Hv M Ov PŘ PČ Tv	Hv PČ Ov PŘ Tv	Ov Hv PŘ PČ Tv OSV	Hv PČ Ov PŘ Tv
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ov PČ Tv	PČ Ov VZ Tv	Ov PČ VZ Tv OSV	PČ Ov Tv
Hodnoty, postoje, praktická etika	Ov Tv	Ov VZ Tv	Ov VZ Tv Z OSV	Ov Tv
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Občanská společnost a škola	Ov PČ	PČ Ov	Ov PČ	Ov PČ
Občan, občanská společnost a stát	Čj D Hv Ov PČ Tv	PČ Čj D Hv Ov Tv	PČ Ov Čj Hv Tv	PČ Čj D Hv Ov Tv Z
Formy participace občanů v politickém životě	Čj D Ov	Čj D Ov	Čj D Ov	Čj D Ov Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D Čj Ov	Ov Č	Čj D Ov	Ov Čj D Z

Průřezové téma	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
Evropa a svět nás zajímá	D Aj Hv Vv Z	Hv Z Aj Vv	Z Hv Aj Vv	Hv Z Aj D Vv
Objevujeme Evropu a svět	D Aj Hv Z	D Z Aj Hv PČ	Aj Z Hv PČ	Aj Z D Hv
Jsme Evropané	Čj Aj D Z	Z Čj Aj D	Čj Aj Z D	Z Ov Čj Aj D
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Kulturní diference	Aj D Hv Ov PŘ Z	Ov Z Aj D Hv PČ	Ov Aj Hv PČ Z	Ov Hv Aj D PČ Z
Lidské vztahy	Aj Hv Ov Z	Ov Aj D Hv Z	Ov Hv Aj D Z	Ov Z Aj Hv D
Etnický původ	D PŘ Z	D Z	D Ov Z	Ov D PŘ Z
Multikulturalita	Čj Aj D Hv Vv Z	Čj Z Aj Hv PČ Vv	PČ Čj Aj Hv Vv Z	PČ Čj Aj Hv Vv Z
Princip sociálního smíru a solidarity		Z	Z	Z
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Ekosystémy	D PŘ Z	D PŘ Z	PŘ Z	PŘ Z
Základní podmínky života	D PŘ Z	D PŘ Z	Ch PŘ Z	PŘ Ch Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ov PŘ PČ Tv Z	PČ Ov M PŘ Tv Z	Ov Z Čj PŘ D Ch PČ Tv	PČ PŘ Z Ov Ch Čj Tv
Vztah člověka k prostředí	Ov PŘ PČ Vv Z	Ov PŘ PČ Vv Z	Z Ov Čj Ch PŘ PČ Vv	PČ Ov Z PŘ Čj Ch Vv

Průřezové téma	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj Aj Hv Ov VZ Tv Vv	Tv Ov Čj Aj Hv M PČ VZ Vv	Tv PČ Ov Čj Aj Hv M VZ Vv	Tv Ov Čj Aj Hv VZ Vv Z Mv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Aj Vv	Aj M Vv	Aj M Vv	Aj Vv Mv
Stavba mediálních sdělení	Čj Vv	Čj Vv	Čj M Vv	Čj Vv Mv
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv	Hv Vv	Hv Vv	Hv D Vv Mv
Fungování a vliv médií ve společnosti	Tv Vv	Tv M Vv	Tv M Vv	Tv D Vv Mv
Tvorba mediálního sdělení	Čj Vv	Vv Č	Čj Vv	Čj Vv Mv
Práce v realizačním týmu	Čj Ov VZ	Čj Ov VZ	Čj Ov VZ	Čj Ov VZ Mv

